

paa Jorden og bliver liggende saaledes, til hun er kommen et godt Stykke forbi. Kafferen tror nemlig, at hun har den uheldige Evne at kunne „se paa ham med onde Øjne“. Det mærkeligste er dog, at denne Overtro er gaaet Svigermøderen selv saaledes over i Bevidstheden, at hun skrider forbi ham med bortvendt Ansigt og begge Hænder for Øjnene, da hun nødig vil skade Datterens Mand.

Naar Kafferkvinden har født sit Barn til Verden, tager hun det paa Ryggen i en Hætte, syet af Hyærens eller Shakalens Skind, og saa gaar hun ud at skuffe Majsmarkerne, medens Manden sidder hjemme og drikker Kafferøl eller gaar paa Jagt (det vil sige opstiller Fælder for de vilde Dyr; Skydevaaben maa Kafferne ikke benytte sig af). — Kvinderne er, trods de ublide Kaar, beundringsværdig sorgløse; der er nedlagt en Skønhedstrang hos dem alle, som de søger at tilfredsstille med de primitive Midler, der staar til deres Raadighed. De snor af Kobber- og Messingtraad Arme-, Ben- og Halsringe, ofte saa tunge, at det maa være en Lidelse at bære dem. De forarbejder de nydeligste Perletasker, og ordner Perlerne i Mønstre, de fletter det uldne Haar med en Mængde kulørte Tøjstrimler, og paa Festdage maler de deres Ansigter paa det skrækkeligste. Kafferkvinden synger næsten altid ved sit Arbejde sine improviserede Sange til muntre Melodier; hun synger om Solen, Majsen som hun gaar og skuffer, eller om sit lille Barn, som hun bærer paa sin Ryg. Hendes Begreber om Renlighed er højst forvirrede, man ser saa godt som aldrig Kafferbørn, uden at de har Øjnene fulde af Fluor. Bebrejder man Moderen denne haarrejsende Urenlighed, smiler hun medlidende og spørger, om man da virkelig ikke ved, hvor sundt det er med Fluor i Øjnene; de fortærer jo netop alt det, som ikke skal være der. Ligeftrem koldt løber det os ned ad Ryggen, naar vi hører, at en enkelt Stammes Kvinder (Maskankastammen) slikker deres Børn over hele Kroppen ganske som Katten sine Killinger. — Jorden omkring Bambushytterne er sædvanlig belagt med en Slags Mosaik, dette er ogsaa Kvindernes Arbejde. De blander Kogødning og Ler sammen og lægger af dette

et tykt Lag paa Jorden; i den fri-ske Masse tegner de med Pegefingeren allehaande Figurer, og naar det er tørt, staar Tegningen ganske tydeligt deri. Denne Art af Brolægning er meget stærk, men den betrædes jo ogsaa kun af nøgne Fødder.

Høvdingen maa have indtil 9 Koner; hans Hytte er firkantet, Tegnet paa hans Værdighed, og ligger i Midten, Konernes smaa, runde Hytter ligger i Rundkreds uden om. Den høje Herre faar heller ikke stort andet end Majsgød; men den overrækkkes ham af hans knælende Hustruer, der ikke selv tør spise, før deres Herre og Mester er mæt. Kafferkvinden ældes saare tidlig og er som gammel overmaade hæslig. Naar hun ikke mere kan arbejde, finder man hende overflødig, og hun faar det at mærke; hun passer Børnene og sidder ellers sammenkrøben i en Krog og snuser Tobak, den eneste Glæde, der er levnet hende. Min Hjemmelsmand og hans Hustru forsømte aldrig ved Besøg i Kafferlandsbyerne at have Lommerne fyldte med Tobak til de gamle Kvinder; de støder Tobakken sammen med nogle tørrede Rødder og snuser, saa at Taarerne løber dem ned over de brune Kinder. „Mavvo, Mavvo, Ama kuba,“ raaber de i glad Forbavselse, naar de faa en saadan Gave.

Mathilde Madsen.

Et lille Ord om en stor Sag.

—o—

Ved den danske Kvindesags Udtrædelse i Livet valgte den Dronning Margrethe til sit Mærke, men vi Kvinder har mangen god Gang faaet Anvisning paa ogsaa at tage Lære af andre danske Dronningeskikkelser.

Over ingen af Danmarks Dronninger hviler der et større Præg af sand Kvindelighed, af „Mildhedsmajestæten“, end over Dronning Dagmar — hende, om hvem der staar: „Hun kom uden Tynge, hun kom med Fred — hun kom goden Bonde til Lise, — havde Danmark altid saadanne Blomster, man skulde dem ære og prise!“ — Og medens vi bøjer os dybt for Dronning Margrethes Minde, thi: „Hun havde mer af Mandens Sjæl, end Mænd tilhobe, — i Danmark bar ingen Drot saa vel sin Purpurkaabe —“, føler vi, at det ægte kvindelike, det, som vi Kvinder sidst af alt

burde miste ved vor Indtrædelse i det offentlige Liv, men som just skal kunne gøre vort Arbejde ved Mandens Side, i fuld Ligestillethed med ham, til en værdifuld Indsats, det lyser, langt stærkere end hos Dronning Margrethe, frem for os i den Dronning Dagmar-Skikkelse, der dukker frem af Historiens Taage.

Der er en stor Sag, som ligger og venter paa, at vi Kvinder skal tage den op og gøre den til vor. For næsten hundrede Aar siden (1815) stiftedes den første Fredsforening i Amerika (New York); Aaret efter stiftedes den første europæiske Fredsforening (i London). Den store Tanke: Fred mellem alle civiliserede Nationer — Krigen afskaffet, og Retten sat i Magtens Sted — havde faaet Kød og Blod og var traadt ud i Livet, og skønt den voksede en saare langsom Vækst, og vort eget lille Land saaledes først i 1882 kom med i Arbejdet for at tilvejebringe internationale Retsregler til Ordning af Nationernes indbyrdes Forhold, saa var „Fredssagen“ fuldt ud en Kendsgerning, og det gaar med den som med Kvindesagen: den kommer som en stedse voksende Bølge, der vokser, og maa vokse, fordi den er fyldt med Livskraft fra de dybest rindende Kilder i Menneskehjertets Retfærdighedsbevidsthed. — „Voldgiftstanken“, udtalte Præsident Loubet i Januar 1905, „vedbliver at vokse i Autoritet i Folkenes og Regeringernes Bevidsthed,“ — og med varslende Fremblik sagde den engelske Krigsminister, Mr. Haldane i November 1906, idet han betonedede Nødvendigheden af en Indskrænkning af Rustningerne: „Der vil komme en Tid, der med Forbavselse vil se tilbage paa vor Tids Barbari.“

Ikke tilfældigt eller for intet har Kvindesagen og Fredssagen set Lyset i samme Aarhundrede, er vokset op sammen og har levet deres første Umyndighedsaar som to Børn paa hver Side af Gitterværket, der skilte deres Barndoms Haver. En skøn Dag ser han, at der kommer ham en ung Kvinde i Møde, rank og velvoksen, og hun faar Øje for, at han er god og vakker, og de giver hinanden Haandslag og gaar sammen op til Kongens Slot og banker paa Porten: „Voldgift vil vi have! — ikke mere Prøven Kræfter paa barbarisk Vis!“ — Og alting falder dem for Fode, thi sammen er de stærke. Og en stor Fylde af Velsignelse er gennem dem udgydt over Menneskeslægten.